

AntiFXa-määrittysten käyttö

Pienimolekyylisten hepariinien (LMWH, Low-Molecular Weight Heparin, enoksapariini, Klexane^R ja daltepariini, Fragmin^R) annostelu ei yleensä vaadi laboratoriomonitorointia. Annostelussa tulee pyrkiä ruiskukokojen mukaan mahdollisimman tasaiseen lääkkeen antoon, tukosalttiilla potilailla 2-pistohoito on suositeltavaa. Munuaisten vajaatoiminnassa (kreatiniini yli 120 µM) annosta on vähennettävä 30 - 50%. Iäkkään potilaan kreatiniini ei välttämättä osoita munuaisten toiminnan vajauksen astetta.

Monitorointi on aiheellista vain ongelmatilanteissa, joita ovat tukokset vuotavalla ja vuotoalttiilla potilaalla; munuaisten vajaatoiminnassa ja dialyysien yhteydessä; raskauden aikana toteutettaessa tukosprofylaksia tai hoitoa. Myös trombolyysehoidon jälkeen ja antitromboottisten kombinaatiolääkitysten yhteydessä ajoittainen mittaus voi olla avuksi vuoto-ongelmien välttämiseksi.

LMWH:n annossa pyritään aamu- ja ilta-pistoksiin. Tilanteissa, joissa hoito joudutaan aloittamaan muina aikoina esim. leikkaukseen liittyen tai päivystyspoliklinikalla, LMWH:n pistosajankohtia muutetaan 2 - 4t jaksoissa aamu- ja ilta-aikoihin. AntiFXa määrittysten laboratoriotilaukset kannattaa ajoittaa aamunäytteisiin eikä päivystysaikaan. Yleensä tukoksen hoitoannoksen tavoitearvot ovat 0.3 - 0.5 antiFXa U/ml 10t kohdalla (eli kun näyte otetaan ennen seuraavaa pistosta 2-pistohoidon yhteydessä). Neurologit tutkivat maksimipitoisuuksia eli 3 - 4t pistoksesta (1 mg/kg enoksapariinin tai 100 U/kg daltepariinin vaste on 0.7 - 1.0). Punktioita tai muita invasiivisia toimenpiteitä tehtäessä edellisestä pistoksesta tulee olla kulunut vähintään 12t ja seuraava annos voidaan antaa 2 - 4t toimenpiteen jälkeen, ellei ole vuoto-ongelmia. Rutiinomainen antiFXa määrittys ei ole tarpeen ym. komplisoituneiden tilanteiden seurannassa, kun kliininen tila on stabiloitunut (ei anemisoitumista, trombosytopeniaa, ei etenevää munuaisten tai maksan vajaatoimintaa tai voimakasta inflammaatiota).

Martti Syrjälä
vastuualuejohtaja, ylilääkäri
Kliinisen kemian, hematologian ja
kliinisen farmakologian vastualue
puh. (09) 471 72566

Riitta Lassila
osastonylilääkäri
hematologian klinikka
hyytymishäiriöyksikkö
puh. (09) 471 72533

Jakelu

Laboratoriojakelu => osastonhoitajia pyydetään huolehtimaan jakelusta alueellaan
HUS-piirin sairaaloiden laboratoriot
Helsingin terveysasemien ylilääkärit
HYKS-Laboratoriodiagnostiikan Intranet-sivut
HYKS-Laboratoriodiagnostiikan Internet-sivut
<http://www.hus.fi/lab/tiedotteet>
Ulkopuoliset asiakkaat